

ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО НАУКОВОГО ПРОСТОРУ ЄВРОПИ

24–26 жовтня 2007 року відбулася I Міжнародна науково-практична конференція “Формування єдиного наукового простору Європи та завдання економічної науки”, організована Українсько-польською програмою фінансів і страхування Тернопільського національного економічного університету та проведена згідно з планами міжнародної співпраці на підставі договорів про навчальне і науково-дослідне співробітництво із провідними закладами Республіки Польща. У роботі конференції взяли участь провідні вчені, науковці та практики. До організаційного комітету було надіслано понад двісті наукових тез трьохсот авторів, які представляли різні регіони України, та зарубіжні країни – Росію і Республіку Польща. Учасники конференції мали змогу обговорити найбільш актуальні економічні проблеми на пленарному засіданні, під час роботи секцій та взяти участь у наукових дискусіях за такими напрямками:

1. Державні та місцеві фінанси: фінансова стабільність держави та економічна незалежність територіальних громад.
2. Трансформація національних систем управління на макро-, мезо- і мікрорівнях в умовах європейської інтеграції.
3. Організаційні та практичні аспекти формування і функціонування ринків фінансових послуг в європейських країнах.
4. Проблеми охорони навколишнього природного середовища та фінансове забезпечення реалізації екологічної політики в країнах Центральної та Східної Європи.
5. Порівняльний аналіз економічної політики країн Європи та України в сучасних умовах (студентська секція).

Пленарне засідання було розпочато з вітальних слів першого проректора ТНЕУ **Г. П. Журавля**, проректора з наукової роботи **А. Ф. Мельник** та проректора з навчальної роботи (міжнародних зв'язків) **Є. В. Савельєва**, які зацентрували увагу на актуальності та своєчасності обговорення проблематики, винесеної у порядок денний конференції. Офіційні привітання виголосили гості, які представляли навчальні заклади-партнери нашого університету, – доктор факультету регіональної економіки і туризму економічної академії імені Оскара Ланге (м. Вроцлав) пані **Анетта Зелінська**, доктор Куявсько-Поморської вищої школи (м. Бидгощ) пані **Анна Гнатишин-Дзіковська**, представник міської влади, а також начальник управління праці та соціальної політики Тернопільської міської ради **М. Р. Ібрагімов**.

Модератором офіційної частини та представлення учасників конференції був к. е. н., доцент кафедри податків і фіскальної політики, директор Українсько-польської програми фінансів і страхування **І. М. Таранов**.

Проведення конференції є важливим кроком на шляху формування єдиного наукового простору Європи, адже від рівня розвитку економіки, її стабільності залежить державне фінансування наукових досліджень.

Робочими мовами конференції були українська, польська, російська та англійська, активно задіяні впродовж усіх конференційних днів. Виступи здійснювалися без синхронного перекладу, що свідчить про високий інтелектуальний рівень учасників конференції та знання іноземних мов.

На пленарному засіданні доповіді на актуальні економічні теми щодо формування єдиного наукового простору Європи та завдань економічної науки виголосив доктор Гірничого інституту (м. Катовіце) пан **Анжей Крвьяк**, який ознайомив присутніх з інтеграційним шляхом Польщі до Європейського Союзу після 1989 року.

Висвітленню питання, яке тісно пов'язане із назвою конференції, а саме “Формування єдиного наукового простору Європи та України” – присвятила свою доповідь д. е. н., проф. **А. Ф. Мельник**.

Реалізації стабілізаційної функції держави в умовах європейської економічної інтеграції був присвячений виступ доктора Куявсько-Поморської вищої школи (м. Бидгощ) пані **Анни Гнатишин-Дзіковської**, яка висвітлила проблему на прикладі Республіки Польща.

Великий інтерес викликала доповідь к. е. н., доц. національного університету “Львівська Політехніка” **Н. С. Гронської**, яка виступила з доповіддю “Проблеми формування та захисту середовищ наукового простору Європи”, зазначивши, що в дослідженні сучасних проблем наукового простору лежать метричні, часові та субстанціональні координати інформаційного, бізнесового, інноваційного та освітянського середовищ, в яких функціонують ті, хто в них знаходиться, а також ті об'єкти, які входять в його структуру. Сучасні тенденції розвитку інноваційного середовища європейського суспільства зорієнтовані як на реалізацію масштабних міжнародних науково-інноваційних рамкових програм ЄС з вирішення енергетичних та екологічних проблем, так і на надання інжинірингових та консалтингових послуг з питань наукової, технічної, патентної інформації.

Надзвичайно актуальну тему – “Плата за землю як фактор забезпечення фінансової самодостатності територіальних громад” – зачепив к. е. н., доцент кафедри економіки та підприємництва Луцького державного технічного університету **В. А. Голян**. На його думку, одним із найбільш вагомих джерел доходів місцевих бюджетів є плата за землю, що представлена земельним податком і орендною платою, які сплачують відповідно власник і користувач землі. Розкрутити маховик активної природоохоронної діяльності в аграрному природокористуванні може популяризація вдалого використання узаконених стимулюючих підйомів щодо відшкодування втрат землекористувачам за виконані ними якісні поліпшення ґрунтів шляхом надання податкових і кредитних пільг громадянам та юридичним особам, а також виділення коштів із державного або місцевого бюджету для відновлення попереднього стану земель тощо. Лише за таких умов вдасться примножити земельноресурсний потенціал, щоб у коротко- та довготерміновій

перспективі сприяти зростанню надходжень земельних платежів до місцевих бюджетів, посилюючи тим самим фінансову самодостатність територіальних громад. Перша частина пленарного засідання завершилася змістовними дискусіями та слухними питаннями і зауваженнями щодо обговорюваних проблем.

Другу частину пленарного засідання відкрила д. е. н., проф. **Л. М. Алексеєнко**, звернувши увагу присутніх на сучасні підходи до оцінки позиціонування учасників ринку фінансових послуг та зробивши висновок, що вдосконалення та більш динамічне зростання ринку фінансових послуг сприятиме підвищенню його ліквідності та інвестиційної привабливості.

Продовжила роботу пленарного засідання д. е. н., проф., завідувач кафедри фінансів ТНЕУ **О. П. Кириленко**, яка виступила з доповіддю "Модернізація державних та місцевих фінансів України", зазначаючи, що ефективність функціонування економічної системи великою мірою залежить від державних і місцевих фінансів. Сучасна система управління фінансовою системою України не відповідає тим завданням, які стоять на сьогоднішній день перед країною в контексті створення сприятливих умов для сталого економічного зростання, переходу до інноваційно-інвестиційного розвитку, забезпечення пріоритетів реалізації фінансової політики. Доповідач констатувала, що для досягнення перспективних цілей намічених реформ слід насамперед підготувати необхідну законодавчу базу; крім того, домагатися якомога повної реалізації поставлених завдань; проводити заплановані заходи в різних сферах управління державними і місцевими фінансами одночасно і в досить стислі терміни, забезпечуючи при цьому їх взаємну узгодженість і взаємообумовленість. Доцільним є також звернення до розроблених міжнародних стандартів щодо ефективного управління суспільними фінансами і застосування кращого зарубіжного досвіду. Центральне місце у системі запланованих заходів відведено реформі місцевих бюджетів. Визначено основне завдання – перетворити місцеві бюджети в ефективний інструмент соціально-економічного розвитку територій.

Проблемі врівноваженого розвитку в сучасному суспільстві (на прикладі Республіки Польща) присвячена доповідь доктора економічної академії імені Оскара Ланге (м. Вроцлав) **Адама Плахцяка**, який виокремив основні постулати врівноваженого розвитку країни.

Особливостям трансформаційних процесів систем управління АПК в умовах європейської інтеграції присвячена доповідь д. е. н., проф., завідувача кафедри менеджменту Львівської національної академії ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького **М. Г. Шульського**, який зазначив, що усі ієрархічні рівні систем управління АПК діалектично взаємопов'язані між собою і доповнюють один одного. Виваженість та об'єктивність у прийнятті рішень на рівні держави, обізнаність з умовами виробництва, чіткість у доведенні і фаховість у контролі за виконанням рішень керівників та спеціалістів областей і районів, зацікавленість й сприйняття суб'єктами господарювання прийнятих законів та постанов – усе це є основною складовою результативної трансформації систем управління АПК в умовах європейської інтеграції.

Завершилося пленарне засідання науковими дискусіями з найактуальніших проблем економічної теорії і практики.

На секційних засіданнях учасники конференції детально розглянули актуальні проблеми та взяли участь у наукових дискусіях з проблемних питань за тематичними напрямками конференції.

На заключному засіданні було підведено підсумки та окреслено перспективи щодо майбутнього формування єдиного наукового простору Європи та завдань економічної науки. А змістовні дискусії, теоретичні розробки і нестандартні рішення ведуть до нових наукових звершень, допомагають знайти відповіді на найактуальніші питання сучасної економіки.

Ніна СВІСТУН